WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXV. Ч. 135. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 17-го ЛИПНЯ 1958 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 17, 1958 No. 135. VOL. LXV.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА ВИСАДИЛИСЬ В ЛИВАНІ НА ПРОХАННЯ ЛИВАНСЬКОГО УРЯДУ. СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ НАЗИВАЄ ЦЕ „ОДВЕРТОЮ АҐРЕСІЄЮ". ВСІ АМЕРИКАНСЬКІ ЗБРОЙНІ СИЛИ ДОМА І НА БАЗАХ В ГОСТРОМУ ПОГОТІВЛІ. РАДА БЕЗПЕКИ ОН ВІДБУВАЄ НАГЛЕ ЗАСІДАННЯ. ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР У ЗВЕРНЕННЯХ ДО НАРОДУ І КОНГРЕСУ ВИЯСНЮЄ НЕОБХІДНІСТЬ АКЦІЇ ДЛЯ БЕЗПЕКИ ЗДА І СВІТОВОГО МИРУ. АНГЛІЯ І ФРАНЦІЯ ПІДТРИМУЮТЬ АКЦІЮ ЗДА.

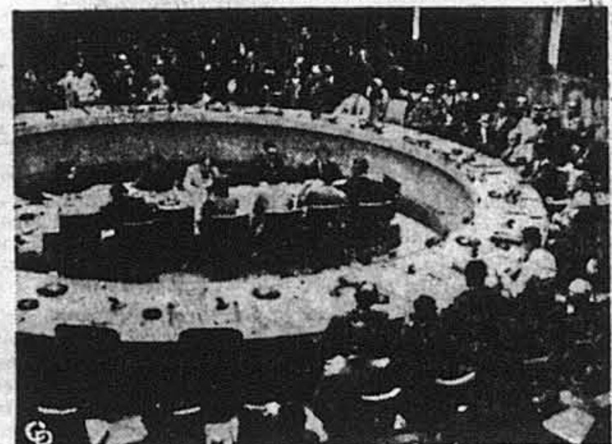
ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА ДО НАРОДУ І КОНГРЕСУ

Вашингтон. — Стверджуючи, що на території Ливану висадилося 5,000 вояків морської піхоти ЗДА, президент Айзенгавер заявив під час своїх виступів у вівторок дня 15 липня ц. р. увечорі, що ЗДА вишлють на Середній Схід ще стільки війська, скільки потрібно. У своїй заяві з цього приводу і в своєму посланні до Конґресу та в промові до народу Президент визначив ситуацію, як важку і серйозну кризу, але водночас ствердив, що ЗДА, не зважаючи на весь риск і консеквенції, мусять бути готові до дії, щоб охоронити незалежність країн Середнього Сходу перед аґресією комунізму. Рахуючися навіть із можливістю реакції збоку Совєтського Союзу, ЗДА вирішили поставити в гостре поготівля свої збройні сили в різних частинах світу, включно з тихоокеанською і атлантійською фльотами. Безпосередньою причиною американської мілітарної акції през. Айзенгавер назвав звернення ливанського президента Каміля Шамуна, який надіслав формальне прохання до американського і британського урядів дати військову поміч його загроженій підривною інфільтрацією країні. Водночас із цим заявив Президент, що і в Йорданії розкрито змову проти її дотеперішнього уряду і що там можуть статися події такі, як і в Іраку, де скинуто леґальний уряд і де повбивано його провідних діячів. Всі ці події ставлять перед З'єдиненими Державами Америки конечність боронити принципи справедливости і міжнародного права, що від них залежить світовий мир і тривалість міжнародного порядку. У своїй промові до американського народу, переданій у програмах радіових і телевізійних стацій, през. Айзенгавер наватврував намагання Совєтського Союзу й уряду президента Нассера вчинити державний переворот в Ливані й усунути його леґальний уряд. ЗДА не дозволить комуністам захопити владу в країнах Середнього Сходу так, як вони захопили її в країнах Східньої Европи і в Китаї. Водночас із цим през. Айзенгавер ствердив, що своєю акцією ЗДА не мають на меті входити в компетенції Об'єднаних Націй і вони відкличуть свої війська негайно, як тільки Об'єднані Нації вишлють туди свої міжнародні з'єднання для встановлення порядку й охорони перед зовнішньою інтервенцією. У своїй заяві з приводу десанту американської морської піхоти на ливанську територію, як і у своєму посланні до Конґресу, през. Айзенгавер ствердив, що цей десант не є воєнним актом і що уряд був примушений започаткувати цей десант, щоб охоронити життя американських громадян на території Ливану і щоб допомогти його урядові зберегти ливанську територіяльну суверенність і незалежність. Конечність цього виступу приспішили ще події в Іраку. Акцію през. Айзенгавера підтримали з усією рішучістю обидва попередні президенти ЗДА Герберт Гувер та Гаррі С. Труман. Гувер заявив, що през. Айзенгавер обрав єдину дорогу для охорони свободи нації перед мілітарними конспіраціями, а Труман ствердив, що в сучасній ситуації, коли загрожений світовий мир, през. Айзенгавер не мав іншого вибору. Опінія в Конґресі щодо конечности і невідкличности американської акції поділена, але більшість Конґресу, передусім проводи обидвох партій і Демократичної і Республіканської підтримують заходи Президента, заявляючи, що він діє згідно із своїми уповноваженнями і з вимогами ситуації. Беззастережно підтримує Президента в його акції вся громадська опінія країни.

Президент Айзенгавер повідомляє про акцію в Ливані

РАДА БЕЗПЕКИ ОН ДЕБАТУЄ НАД СПРАВОЮ ЛИВАНУ

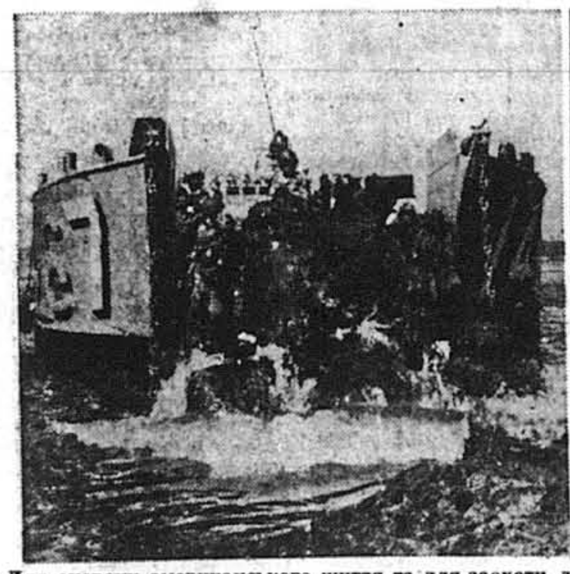
Криза на Середньому Сході, викликана брутальним переворотом в Іраку та, вслід за тим, американською висадкою „для охорони американського життя і ливанської суверенности" в Ливані, наказаною президентом Айзенгавером на прохання ливанського уряду, є предметом наглих нарад Ради Безпеки ОН, що їх видно на цьому фото.

Об'єднані Нації — Скликана на вимогу З'єдинених Держав у вівторок вранці Рада Безпеки Об'єднаних Націй, формально для продовжування дебати над скаргою Ливану, в якій Рада Безпеки прийняла була резолюцію 11 червня ц. р. про вислання до Ливану групи військових обсерваторів, розпочалась атакою совєтського представника Аркадія Соболева проти приявного члена Ради Безпеки, репрезентанта Іраку Абдуля Махіда Аббаса. Соболев звернувся з запитом до генерального секретаря ОН Даґа Гаммершилда, як представляється справа леґального представництва Іраку, взявши під увагу переведений в Іраку революційний переворот і встановлення там нового уряду. Гаммершилд відповів, що він дійсно дістав повідомлення про це з Багдаду з заповіддю зміни на становищі репрезентантів Іраку, але ця депеша була підписана „міністерство закордонних справ" без ніякого призвища. Крім цього, заявив Гаммершилд, Секретаріят ОН тримається давнього повідомлення, що Ірак і Йорданія об'єднані в Арабську Унію, якої головою є король Іраку Фейсал II, а в часі його відсутности—король Йорданії Гуссейн. Для ОН — казав Гаммершилд — важне те, що король Гуссейн перейняв головування в Арабській Унії, яка репрезентована в Раді Безпеки іракським делегатом. Соболєв квестіонував таке вияснення, але його протестів не взято під увагу. Центральною точкою засідання Ради Безпеки була промова американського амбасадора Генрі Кебота Ладжа, в якій він покликався на заяву президента Айзенгавера про вислання військ до Ливану та формально подав це до відома Об'єднаним Націям. Ладж підкреслив ще раз, що ЗДА негайно відкличуть відтіль свої війська, якщо тільки Об'єднані Нації переймуть на себе охорону суверенности Ливану і спокою в ньому. Ладж звернув увагу, що в Багдаді жорстоко вбито й волочено вулицями тіло міністра Фаджіля аль Ямалі, який недавно виступав в Об'єднаних Націях. — Соболєв наватврував поведінку Америки, як „аґресію", переведену задля „охорони інтересів нафтових монополістів" та погрожував наслідками, небезпечними для світового миру. Проти американського військового висаду в Ливані висловився також єгипетський представник Омар Люфті. З солідарними з Америкою заявами виступили представники Англії, Франції й Канади. Зголошено дві резолюції: американську й совєтську. Резолюція ЗДА домагається негайного припинення постачання з-зовні зброї для ливанських повстанців та підбурливої аґітації пресою і радіо, як теж негайного створення нової збройної сили Об'єднаних Націй з участю членів ОН, щоб вислати її для охорони миру і ладу до Ливану. Совєтська резолюція закликає З'єдинені держави негайно відкликати свої війська з Ливану і не втручатися до „внутрішніх справ арабських країн.".

5,000 ВОЯКІВ АМЕРИКАНСЬКОЇ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ЗАЙНЯЛИ СТРАТЕГІЧНІ ПОЗИЦІЇ В ЛИВАНІ

Бейрут. — У вівторок 15-го липня ц. р. о год. 9 ранку 1.700 вояків морської піхоти ЗДА висадились в Ливані, на морській пляжі недалеко Бейруту. Ця висадна операція перейшла під охороною літаків з літаконосця „Ессекс". В короткому часі після того прийшла висадка дальших військових частин. Вона скінчилась коло полудня, при чому всіх морських піхотинців, які висадились зі сімох американських воєнно-транспортних кораблів, було 5,000, як це заповів був президент Айзенгавер у своєму зверненні до народу й Конґресу. На бейрутській пляжі було багато осіб, що користали з прегарної погоди. Вони з найбільшим здивуванням і зацікавленням придивлялись висадові американських вояків. З поблизьких домів і місцевостей поприбігали ливанці, вітаючи американців. Американські вояки негайно зайняли летовище під Бейрутом. Весь цивільний рух літаків на тому летовищі був припинений від півночі з понеділка на вівторок, але ввечір у вівторок його знову привернено. В усіх американських збройних силах в Америці, як і на закордонних базах, проголошено стан гострого поготівля. Відкликано всі відпустки й наказано членам збройних сил знаходитись у своїх військових одиницях. З морських і летунських баз в ЗДА відлетіли ескадри літаків та відплили деякі воєнні і транспортні кораблі в невиявленому напрямку. Стан поготівля стосується окремо Летунської Стратеґічної Команди, якій підлягає летунство з вантажем атомової зброї. Шеф морських операцій, адмірал Арлі А. Берке, вислав коротку депешу висадним частинам в Ливані з вказанням на історичну місію, яку вони мають виконати. Головний командант американських морських сил на Східньому Атлянтику й Середземному морі, адмірал Джеймс Л. Галловей відлетів зі своєї головної квартири в Лондоні на адміральський корабель на Середземному морі. Шостою Фльотою, яка переводить висадні операції в Ливані й готова до дальших бойових дій, командує віце-адмірал Чарлз Р. Бравн. Всі американські цивільні летунські компанії дістали повідомлення, що може прийти запотребування для військових цілей в далекосяжних транспортових літаках. Коло 350 чотиромоторових цивільних літаків в кожній хвилині може бути до розпорядження військових властей.

За безпосередню стратегічну ціль американської висадної операції під Бейрутом вважається — за голосами преси — звільнення ливанських військ, які охоронювали летовище і були зв'язані вуличними боями в столиці Ливану Бейруті — для операцій проти партизанських військ в краю. Вся ливанська армія нараховує коло 8.000 вояків. Вона не була всилі обсадити ливансько-сирійського кордону, через який іде пачкування зброї для повстанців, та водночас боротися на внутрішніх фронтах. Американські вояки — читаємо в пресі — не виступатимуть збройно проти повстанців, прийшовши до Ливану — як заявив це Президент — не у воєнних цілях, — але займуть Бейрут, як заняли летовище.

„Для охорони американського життя та для заохоти ливанського уряду до оборони його суверенности" — як це сказано в повідомленні з Білого Дому, 5.000 вояків американської морської піхоти висаджується на ливанську землю в районі столиці Бейрут, як це видно на фотознімці зліва. Висадка відбувалася із спеціяльних кораблів та під відповідною охороною. Праворуч — мапа району, події в якому сколихнули світом та викликали гостре поготівля всіх „на всякий випадок".

АНГЛІЯ, ФРАНЦІЯ ТА ІНШІ СОЮЗНИКИ ПІДТРИМУЮТЬ АКЦІЮ ЗДА НА СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ

Лондон. — В англійській палаті громад міністер закордонних справ Селвайн Ллойд заявив „повну підтримку" Англії для американської політики на Середньому Сході, з застереженням, що Англія не бере участи в військовому висаді в Ливані. Однак Селвайн Ллойд відмовився заявити, що Англія не переводитиме висадних операцій ніде на Середньому Сході, зокрема, що не зробить цього в Йорданії. Окремі соціялістичні англійські посли вигукували в парляменті „новий Суез!" і т. і. Лідер опозиції Гю Гейтскелл запитав, чи Англія дістала від ЗДА запевнення щодо постачання нафти без долярової заплати, якщо внаслідку американської акції в Ливані припиниться постачання нафти з Середнього Сходу. Англійський міністер відповів, що передчасно говорити про це. — За пресовими повідомленнями, англійські воєнні кораблі наблизились до Середнього Сходу від сторони Перської затоки й Червоного моря. У стан гострого поготівля поставлено парашутні з'єднання на Кипрі у силі 5,0000 вояків, як теж війська в Кенії й Адені. З Ґібральтару й Мальти відплили важкі англійські воєнні кораблі з континґентами військ на Кипрі і в східню частину Середземного моря. — У Парижі під головуванням генерала де Голя відбулось надзвичайне засідання ради міністрів, як теж, окремо, надзвичайне засідання Ради НАТО, на якому представник ЗДА повідомив про акцію Америки. В усіх інших західніх столицях вістка про вислання Америкою військ до Ливану викликала величезну сенсацію. З Йорданії наспіла вістка, що в Іраку далеко не скінчилася революція. Льояльні королеві війська з північного Іраку буцім-то маршують проти Багдаду. На трудну ситуацію революційного уряду вказувало б спішне відкликання 12,000 іракських вояків з Йорданії до Іраку. Існують теж суперечні вістки про долю короля Фейсала і його прем'єра Нурі ас-Сайда. Революційний уряд наклав був нагороду $28,000 (10,000 англ. ф.) за голову Нурі ас-Сайда. Інше іракське повідомлення говорило про смерть того діяча, що його ніби вбито, коли він втікав у жіночому одязі. Про короля Фейсала кажеться, що його ранили і в'язнять, інша вістка каже, що він перебуває серед вірної йому військової частини. Безпосередньої вістки від Фейсала II не отримано ніякої. Іракська нафтова компанія, власности головно англійського капіталу, працює буцім-то нормально. — В офіційному совєтському повідомленні ТАСС-а називається вислання американських військ до Ливану „одвертим актом аґресії", „безпосереднім актом війни" та „піратським виступом". Совєтський комунікат називає претекстом арґумент, що американські війська вислані для охорони життя і безпеки американських громадян в Ливані та зовсім промовчує факт, що ливанський президент Каміль Шамун звернувся до ЗДА з закликом за допомогу. Переворот в Іраку совєтський комунікат називає „перемогою народу над чужинецькими імперіялістами і їх ставлениками".

Військова кліка править в Іраку

Бейрут. — За відомостями, що їх одержано в столиці Ливану, керма правління в Іраку є в руках зовсім до цього часу невідомих професійних старшин, які обожають єгипетського президента Нассера, та політиків із двох розв'язаних попереднім урядом партій, одною з яких є т. зв. Націоналістичний Фронт. Ця партія тісно пов'язана з лівими елементами, які, очевидячки діють за вказівками з Москви, щоб інфільтрувати націоналістичний табір та впливати на нього зсередини. Прем'єром і міністром військових та внутрішніх справ, отже фактичним диктатором, став генерал Абдуль Карім ель-Кассем, який був командантом піхотної бриґади. Вона саме мала відійти до Йорданії. Міністром закордонних справ став Абдель Яббар Юма, адвокат із освітою добутою у Франції. Адвокатом є також міністер преси Садік Шаншаль, що його недавно заслали були в північну частину Іраку. Поруч із 13-членним урядом створено 3-членну „Державну Раду", якої президентом став генерал Надім Рубайя. Його заступник, Мохаммед Махді Кубба, є лідером націоналістичної партії. У проголошеному через радіо зверненні, новий уряд Іраку „закликає нарід інформувати власті про всіх зрадників і перекупних людей, щоб можна було позбутися їх. Закликаємо вас — кажеться в цьому зверненні — бути об'єднаними в заходах винищування тих кримінілістів та в очищенні країни від їхніх лих". В дальшій частині цього звернення запевняється про „братерські зв'язки з інш. арабськими країнами та виконання всіх зобов'язань і договорів, які є в інтересах країни, як теж зберігання принципів Бандунґської конференції і чартеру Об'єднаних Націй".

Відділи УНС Филаделфійської округи започатковують кампанію, приготовляють Союзовий День

Филаделфія. — Відділи Українського Народного Союзу Филаделфії й округи негайно відгукнулись на проголошення Головного Уряду УНС в справі надзвичайної організаційної кампанії для відзначення 65-річчя „Свободи" та вже на другий день після проголошення заклику в цій справі відбули наради, плянуючи відповідну акцію. Наради були скликані Окружним Комітетом Відділів УНС филаделфійської округи, головою якого є головний контролер д-р Володимир Галан, а секретарем інсп. Бакай. В нарадах, що відбулись 15-го липня по полудні в приміщеннях ЗУАДКомітету, крім згаданих, взяли участь: головна радна п-ні Олена Штогрин, дир. Поритко, п. Міллер з Честеру, мгр. Скочиляс і п. Карбівник та припадково приявний у Филаделфії ред. А. Драган. Головний радний Ів. Одежинський не міг взяти участи в нарадах з уваги на те, що в тому часі працював. В рямках здійснювання проголошеної Головним Урядом організаційної кампанії, Окружний Комітет Відділів УНС Филаделфії плянує відбути в неділю, 21-го вересня, величавий Союзовий День з багатою мистецькою і розваговою програмою, сподіваючись цим спопуляризувати ідею УНС та справу кампанії. День відбудеться на фармі Совей в сусідньому Честері. Для відповідної підготови імпрези створено дві комісії: господарську (Міллер, Карбівник, Одежинський, Поритко) та програмово-пропаґандивну (Скочиляс, п-ні Штогрин, Бакай), які негайно приступили до праці для підготови Дня. Нарадами проводив д-р Вол. Галан, а секретарював інсп. О. Бакай. Чергові наради в справах кампанії і Дня заповіджено на 29-го липня на год. 4-ту пополудні в приміщеннях ЗУАДКомітету.

В АМЕРИЦІ

● **Ракетний літак 7-89 „Скорпіон"**, перелітаючи над Каліфорнією, „загубив" над повітом Марін — залізну накривку одного з циліндрів мотора. Причиною цього було розхитання шруб. На щастя, ніхто на землі не зазнав ніякої шкоди.

● **Американські фармери** продовжують втікати до міст, зваблювані більшими заробітками на фабриках. Статистика затруднених на фармах в перших шістьох місяцях цього року виказує 5,580,000 осіб, в порівнянні з 5,924,000 в тому самому часі рік тому.

● **Всі американські літаки** будуть, мабуть, перемальовані на яскравий помаранчовий колір, який найбільше вирізняється в повітряних просторах при денному світлі і нічною порою. Причина — щораз частіші зудари літаків.

● **Греко - православний архиєпископ Михайло** помер минулої неділі на 66-му році життя в одному із шпиталів Ню Йорку внаслідок ускладнень, що виникли після операції. Архиєпископ Михайло був головою Греко - Православної Церкви в ЗДА, яка нараховує 1,300,000 вірних і підлягає грецькому патріярхові Атенаґорасові в Істанбулі. Його прізвище було Тукідид Константінідес. Духовну освіту здобув він в Петрограді і Києві. Померлий владика знав кілька мов: крім рідної грецької — англійську, французьку і московську. Він провадив жваву харитативну діяльність на користь утікачів, дітей і сиріт під час громадянської війни в Греції.

● **Колишній губернатор Аляски Ернест Ґрінінґ** заявив, що кандидуватиме на один із двох сенаторських мандатів від Аляски, як нового стейту ЗДА, у найближчих виборах до Сенату.

● **Перепис населення ЗДА**, передбачений на 1960 рік, почнеться вже в січні 1959 року, при чому охоплюватиме торгівлю, виробництво, земні багатства, хліборобство, населення і замешкання. Переписні листи дуже деталізовані.

У СВІТІ

● **Папа Пій XII** вислав на французький Католицький Соціяльний Тиждень у Версалі, листа, в якому палко підтримує ідею приватного шкільництва, особливо під опікою Церкви. Папа заявив, що досвід і приватна ініціятива в ділянці освіти й виховання молоді — це похвальні чинники, що їх треба підтримувати й плекати.

● **В Індії**, у місті Курунд за 200 миль від Бомбаю, під час несподіваної повені вночі загинуло 24 особи.

● **Шведська княжна Марґарита** зірвала з своїм нареченим, англійським піяністом джезової оркестри, Робіном Даґлас-Гомом. Княжна, перебороввши спротив батьків і королівського двору, добилась того, що Робін Даґлас - Гом мав уже приїхати з відвідинами до королівського замку в Борґгольмі. Однак піяніст, після останньої телефонічної розмови з княжною, відкликав ту подорож. Скандинавська й англійська преса живо цікавились цим романом.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3. N. J.

БУРЯ НА СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ

Від минулого понеділка, 14-го липня, коли вранці передано взяту з радіоповідомлення першу вістку про переворот в Іраку, над Близьким Сходом зірвалась буря, яка починає загрожувати світові. Переворот в Іраку, задоволене Президентом ЗДА прохання ливанського уряду та висадка американських військ у Ливані і гостре воєнне поготівля в цілому світі, надзвичайна сесія Ради Безпеки ОН, звернення Президента ЗДА до Конґресу і народу та виявлена в ньому рішучість, все це вказує, що ситуація є направду дуже серйозна.

Насправді, Середній Схід був окутаний хмарами ще від першої світової війни, а блискавки прорізували його політичний овид і громи лунали раз-у-раз від кінця останньої війни, під час якої роїлось там від змов, інспірованих та фінансованих різними державами. З прогрою Німеччини на північно-африканському й европейському фронтах провалились і німецькі інтриги на Середньому Сході. Скінчилось колоніяльне володіння Франції й Англії. Мусульманський світ в Азії, репрезентований до того часу передусім Туреччиною, збагатився цілою низкою інших держав, цілком усамостійнених чи новопосталих. Нинішня політична географія Середнього Сходу на азійському суходолі бачить також Сирію, як частину Об'єднаної Арабської Республіки, Ливан (наполовину християнський), Йорданію, Ірак, Саваді Арабію і Ємен. Ще далі на схід — Афганістан і Пакістан, що постав з поділу давньої „перли британської корони" — Індії. Першим джерелом найбільшого неспокою на Середньому Сході було постання самостійної Ізраїльської республіки — війна проти неї всіх арабських сусідів у 1948 році і стан ні миру, ні війни по нинішній день. Коли ж 23 липня 1952 року військовий переворот в Єгипті поклав край тамошній прастарій монархістичній системі і промостив шлях до влади полковникові Нассерові спочатку як прем'єрові й опісля як диктаторові — новим джерелом неспокою став динамізм арабського націоналістичного руху з центром в Каїро.

Із західніх держав тільки „старий Альбіон" рахувався з наростаючим арабським патріотизмом. Символом англійського зрозуміння для молодого арабського націоналізму був славний полковник Т. Е. Лоренс. Але з проголошенням англійської деклярації Балфура в користь ізраїльської державности — англійці втратили симпатії серед арабів. Затяжний спір за обшир Суезького каналу між Англією і Єгиптом, який закінчився в 1951 році англо-єгипетською угодою про евакуювання Суезького обширу, вибух із збільшеною силою в 1956 році, коли Єгипет передчасно знаціоналізував Суезький канал. Англо-французька воєнна виправа проти Єгипту не вдалася внаслідок рішучого спротиву З'єдинених Держав, які стали по стороні Єгипту і всіх інших арабських країн, що солідаризувались з Єгиптом. Проте, американська дипломатія не зуміла використати тієї постави ЗДА в Суезькій кризі задля придбання собі симпатій арабського світу. Єгипет, оперши свою військову силу на доставах зброї від Совєтів, узалежнив себе від СССР також в економічній ділянці, скориставши з його фінансової допомоги. Протианглійські настрої спонукали й прозахіднього короля Йорданії Гуссейна відсунути від керівництва в йорданській армії — у славетному Арабському леґіоні — англійських старшин, які той леґіон створили. Все ж на Середньому Сході існувала сяка-така „рівновага сил": у противагу до виразно просовєтських Єгипту і Сирії, що злучилися в Об'єднаній Арабській Республіці, і Ємену, що воює з Англією за Аден, існували прозахідній бльок держав Багдадського пакту (Англія Туреччина, Ірак, Іран і Пакістан) та прозахідні режими в Йорданії й Ливані, з невтральною, але пов'язаною з ЗДА договором про військові бази Саваді Арабією.

Ця рівновага сил провалилась після понеділкового військово-революційного перевороту в Іраку. Першим ділом керівника військової змови в Багдаді, бриґадира Абделя Карім ель-Кассема, що проголосив себе прем'єром і міністром військових справ, було вислання чолобитної телеграми до президента Нассера, який відповів негайним визнанням нового режиму в Іраку і висловленням свого „глибокого признання". Коли з Багдадського пакту відпав єдиний арабський член — Ірак, який за те своє членство зазнавав постійного натиску збоку Москви й Каїро і врешті поплатився за нього цією останньою революцією, — то й сам Багдадський пакт втратив своє істотне значення стратегічно-політичного бар'єру проти російського імперіялізму.

Міжнародне положення, яке витворилось після перевороту в Іраку, є однаково серйозне, як і складне. Американську висадку в Ливані загальна опінія, американська і міжнародна, вважає „калькульованим риском", який варто і треба було зробити. Дальші заходи, зокрема гостре поготівля збройних сил та виявлена рішучість, з рівночасним спокоєм та розважливістю, створюють надію, що московські сівачі бурі спам'ятаються та не перетягнуть струни і не спровокують світової пожежі.

НОВА ЗАГРОЗА ДЛЯ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ІМПЕРІЇ

Совєтський Союз побудований на кодексі Маркса-Леніна, який вповні визначає для його визнавців етичну і політичну лінію. В самій підставі комунізму, в його наріжному камені заложено найбільш аморальні принципи: ароґанцію, нетолерантність, брутальність і глупоту. Маркс заявляв, що основою історичного розвитку є боротьба кляс, що веде спершу до соціялізму, в якому буде елімінований капіталізм, а далі до комунізму, в якому буде елімінована держава — значить настане рай. З одного боку, бачимо, яка ароґанція у самого пророка комунізму, що з такою впертістю заповідав вічне життя для комунізму. З другого боку, яка наївна тупість у сподіванні, що людину можна зробити досконалою, і що вона зможе створити рай на землі. Та при всьому цьому комуністична держава у формі СССР — це лише брутальна диктатура, де панує група партійних бонз, чи й тільки одна людина, і де звичайний громадянин, разом із пролетарем, який мав би вважатися переможцем і творцем нової системи, не мають ніякого права і є іграшками в руках безвідповідальних і злочинних володарів.

В самому заложенні большевицької диктатури — також і большевицький імперіялізм. Вже Ленін стверджував, що комунізм не може бути побудований доти, поки є ще на світі капіталістичні країни. Він проповідував, що треба скріпити диктатуру пролетаріяту в Совєтському Союзі і всіми методами домагатись повалення капіталістичних урядів в усіх інших країнах. Які це методи — ми всі знаємо з недавньої історії. Це — збройні напади, як у випадку з Україною, Білоруссю, Грузією, Грецією, Кореєю, Тибетом, Маляями, Індо-Китаєм, Мадярщиною, це — політична пресія, як у Берліні, це — державний переворот, як в Чехословаччині, господарський натиск, як у Юґославії, це — творення „народних фронтів", щоб розбити демократичні партії Заходу, це — насильне підпорядкування держави малій комуністичній верхівці, як в Польщі, Болгарії й інших сателітних державах, використовування національних рухів у менше розвинених державах, як теж світова пропаґанда у колосальних розмірах і колосальними коштами.

Така ж і зовнішня політика Совєтського Союзу і його мілітарна стратегія. Ціль цієї політики — поневолення всього світу для комунізму. Совєтський уряд зовсім не рахується з волею народу, з публічною опінією, з парляментом. Він зовсім не веде політики на засадах доброї волі, справедливого і морального компромісу. Його єдина ціль — світовий комунізм. То ж Совєтському Союзові зовсім не залежить на світовому відпруженні, що більше — напруження у світі в інтересі Совєтського Союзу. Це вже збагнули й західні політики, і тому на всі мирні заяви большевиків дивляться вони скептично. Всі розмови про коекзистенцію, напевно щирі збоку західніх держав, звичайний маневр Совєтського Союзу. Бачимо, що проблема коекзистенції не існує всередині комуністичного бльоку. Всередині того бльоку Москва не хоче толерувати ніякої опозиції. Також і національна політика Москви, про яку так часто заявляли Ленін, Сталін і теперішній їхній підбрехач Хрущов, інша на експорт, а інша в Совєтському Союзі. Про це добре знають передусім українці.

Але є нова загроза, яка стає на дорозі комунізмові до світового панування, і ця загроза таки в середині комуністичного царства. Це — ревізіонізм. Тупа у заложенні комуністична доктрина могла здобути для себе визнавців, могла оволодіти людиною так, що вона сліпо пішла на здобуття утопії, але не могла зовсім спинити людської думки, спаралізувати людського допитливого ума, який веде весь поступ у світі. Допитлива думка відізвалась також у насилуваних сорок років умах совєтських невільників, і зразу ця маленька іскорка стала об'єктом наступу совєтських доктринерів. Бачимо, з якою силою „совєтський колос" нападає на малу Юґославію за те, що вона не хоче йти в ногу з московською імперіялістичною політикою. На останньому конґресі Хрущов збирав оплески за свій дотеп, коли справу Юґославії представив образово, як жовніра, який не дотримує кроку в сотні. Він поставив питання: хто має змінити крок — ціла сотня, чи той один жовнір? Але забріханий доктринер забув, що народи — це не армія, що народам треба дати вільно жити, щоб цвіли всі сади, як сказав недавно китайський комуністичний божок Мао.

Наскільки важлива проблема ревізіонізму в комуністичному світі вказує стаття одного із визначних комуністичних книжників Пономарьова в журналі „Допомога політичній самоосвіті". В цій статті цей комуністичний теоретик визначає сім таких головних гріхів ревізіонізму:

1. Ревізіоністи применшують аґресивну природу капіталістів і вслід за тим небезпеку війни. Значить, совєтська пропаґанда хоче підтримувати в своїх народах страх перед війною збоку західнього світу, щоб в такий спосіб осягнути більших успіхів у праці і служінні режимові.

2. Ревізіоністи заперечують непомильність партії, значить сумніваються у правильності політичних шляхів Москви.

3. Ревізіоністи заперечують підставовий закон клясової боротьби і підсувають думку про співдіяння кляс для переходу від капіталізму до соціялізму.

4. Ревізіоністи хочуть наблизити комуністичну програму до програми соціял-демократів.

5. Ревізіоністи заперечують потребу універсальної пролетарської диктатури, що її визначив Ленін.

6. Ревізіоністи проповідують свободу опозиційних думок.

7. Ревізіоністи відкидають пролетарський інтернаціоналізм і заперечують важливість досвіду, набутого Совєтським Союзом. Останнє — це найважчий гріх, бо це значить відмова від провідної ролі Совєтського Союзу, значить відмова служити Кремлеві.

І цього найбільше боїться Москва. Цих сім головних гріхів вказують точно, чого хоче і чого боїться совєтський імперіялізм. Совєтський Союз вимагає безапеляційного підпорядкування всієї політики міжнародного комунізму Москві, а самий міжнародний комунізм мусить бути мілітарним рухом. Комунізм не може єднатись із демократичним світом, хіба тимчасово й цинічно для тактичних цілей. А понад усе, понад усі тимчасові звороти у формі НЕП'у чи „відлиг", сама догма марксизму-ленінізму мусить залишатись незмінною. Совєтський Союз, — диктатура горстки партійних провідників над усім народом — це зразок і ціль всього майбутнього комуністичного розвитку.

Зрозуміла річ, що така неперебірлива імперіялістична політика мусить зродити спротив не лише в демократичному світі, але й в самому червоному царстві. І цього внутрішнього спротиву, який вічно триває, виявляючи себе у формі українського культурного руху (30-ті роки), у формі революційного зриву на Мадярщині (1956-ий рік) і у формі актуального тепер в цілому комуністичному світі ревізіонізму, Москва найбільше боїться і радикально його поборює. Розстріл Надя з товаришами і терористична вимога до всіх сателітів осудженням Надя піти в ногу з червоною кривавою сотнею московських імперіялістів — це вияв цього страху Москви і доказ, що для збереження свого імперіяльного становища вона не завагається ні перед ким і ні перед чим.

Т.

ЖИТТЯ І ДІЛА БАГАТІЇВ

Важкі клопоти з подарунками, що їх має тепер мільйонер Бернард Ґолдфайн, коментує щоденна преса, дебатують над тим „милосердним" багатієм з Нової Англії десятки американських журналів. І всі „в один гуж тягнуть", що в цьому випадку відома церковна засада „краще давати, як брати" не вийшла на добро ні одній, ані другій стороні. У зв'язку з тими немилими подіями сірий обиватель нашої країни має добру нагоду глянути за куліси щоденного життя тих вибранців долі, що їх фортуна обсипала достатками. Як побачимо, їхні будні не такі фантастично розкішні, щасливі й безхмарні, як декому здається.

Місячник „Космополітен", що його видає пресова корпорація Герста, в числі за липень ц. р. під вимовним заголовком „Психологія багатства", підносить малий рубець заслони над приватним життям американських багатіїв. У підзаголовку вступної статті цього журналу „для всіх" поставлено старе, як світ, запитання: „Чи справді щасливі багаті люди? Чи й вони не мають своїх проблем і турбот?" Відповідь на ці питання майже ідентична із тією, що її дав ще біблійний автор старого Ізраїля: „Суєта суєт, все суєта!"

Більшість людей вважають, що найбільшою „журбою" багатіїв з околиць Востону або членів і спадкоємців родини Рокфеллера є: де і як „пустити" гроші. На сонячній, казковій Рів'єрі чи при шампанському в добірному товаристві фільмових зірок. В дійсності так не є, стверджує цей журнал, за гроші не купити щастя, а тим більше вірних друзів!

Так звані популярно в нас „мільйонери" ростуть з року на рік. Під сучасну пору їх число сягає 33 тисяч в самих лише ЗДА. Але не всі вони стоять на одному фінансовому рівні, не однакові вони „пани" поміж собою. Є в їх числі „убогі" мільйонери, є й „багаті", мультимільйонери. В цій єрархії до „убогих" багатіїв належать ті, що мають лише по кілька мільйонів долярів, на вищому ступні мільйонерської драбини стоять ті, що мають, скажімо, по п'ятьдесять мільйонів майна. Це категорія т. зв. „нервових" мільйонерів, по-нашому ж буде — вічно голодних. Від 150 до 500 багатіїв належать до групи таких, що їх не болить голова за фінанси, що їм, мабуть, досить мамони, бо на їхньому конті п'ятдесят або й більше мільйонів долярів. На вершку тієї „золотої піраміди" стоїть яких 75 осіб, що є власниками від 75 мільйонів до більйона долярів.

Які проблеми, який світогляд у тих людей, вибранців долі? Як пише журнал, вони здебільша почувають себе ізольованимп від світу. Їхнє супербагатство відштовхує від них довкілля, і це — найбільший хробак, що точить їх ще за життя... Мільйонерка Елса Мексвел клялася своїм довіреним, що на прийняття запрошує лише таких людей, що, крім багатства, мають ще щось таке, що є в них ціннїше за гроші. Інший багатій каже, що кожна сума, що її він видає на забави, гостини, прогулянки — навіть для бідноти, викликає в масах почування, що він дав ще замало, що він скупий і без серця... Частенько — пише цей журнал — беруть тих людей за істот з інакшого світу. В одному листі до Рокфеллера його сусід бідняк із Теритавну, Нюйоркського стейту заявляє: „Ви є мила й добра людина, але ми не можемо бути приятелями, хоч ми сусіди. Хочете знати, чому? Тому, що нас розділили ваші гроші! Ми думаємо, що з вами не можна поговорити, як з людиною, бо ви завжди голодні на гроші, ви є їхнім невільником, нам здається..." На такий одвертий лист місис Джан Д. Рокфеллер відписала: „Більшість багатіїв — це безвідповідальні люди, але це не їхня вина; причина в тому, що до них нема природного, нормального відношення збоку інших людей".

Часто причиною несправедливого осуду одних мільйонерів є дивовижна поведінка інших. Місис Ґест, фортуна якої хиталась поміж 200 і 400 мільйонами дол., звеліла одного разу привести своєму шоферові до свого банкового сейфу в Палм Бичі... скриньку із баньками консервованої зупи. Мовляв, її домашня обслуга така, що їй не можна довіряти. Банковий службовик був у клопоті: куди поставити баньки зі зупою, бо сейф був наладований монетами, біжутерією і іншим добром. „Обурена" багатійка звеліла перенести до іншого банку своїх двадцять вісім мільйонів долярів, бо „там матимуть місце й на мою зупу"... До речі, не жаліла вона грошей на різні добродійні цілі.

(Закінчення зі стор. 4-тої)

Іван Струк

ПО $ 100 ВІД ОРГАНІЗАЦІЙ НА УНФ

Пригадую собі одну містецьку кооперативу на терені Америки, уділ якої на початку її існування становив 10 долярів. Кооператива йшла вперед черепашиним кроком, аж вкінці почала загрожувати їй ліквідація.

Порад було багато. Одні були за те, щоб зменшити уділ, здобути тим самим більше уділовців і осягнути відповідний капітал; другі були за те, щоб уділ піднести до 100 дол. Верх взяла друга концепція, і кооператива розвинула свою діяльність.

Це — тільки маленький приклад на ті всі діяґнози різних „докторів", які стараються піднести й оживити УНФ, що з кожним роком зменшується, загрожуючи упадком одинокої української репрезентації в Америці.

Щоб уникнути цього факту насміляюся подати, ще одну, але радикальну курацію: по 100 долярів від кожної організації.

Провідники і члени організацій скажуть напевно: „Це — утопія, фантазія! Наші організації ледве дишуть і не мають грошей навіть на свої власні потреби, а тут знайшовся ще один вирвигріш".

Так, це буде слушна завваґа, однак я зовсім не думаю робити нападу на кишеню організацій.

Щоб відповісти на цей закид, наведу кілька прикладів.

Певного часу я збирав передплату на англомовний „Український Квартальник" для американських і чужих наукових інституцій, для сенаторів і конґресменів.

Одному жертводавцеві дати 5 дол. на квартальний журнал на цілий рік — забагато. Тих 5 дол. я розбив на 5 жертводавців, і кожний з них дав по одному долярові. Обидві сторони були задоволені. Збирач осягнув свою ціль, а жертводавець сповнив патріотичне діло і його власна каса не потерпіла.

Чи тієї самої методи не можна б застосувати і організаціям у збиранні грошей на УНФ? Кожна організація може розписати по 20 списків на збірку. На кожний збірковий список можна сміливо зібрати по 5 дол., і вже маємо 100 дол. Отже каса не потерпить, а організація сповнить свій національний обов'язок.

Зібрати по 100 дол. кожній організації на УНФ — дуже легке завдання, бо я знаю одну жіночу організацію у Филаделфії, яка складається всього лише з 20-ти членкинь і річно збирає коло 600 долярів на церковні, національні та харитативні цілі. Це є 10-ий Відділ Союзу Українок, головою якого є п. Н. Лопатинська.

З членських вкладок вони тих сум не збирають. Ці гроші здобувають вони дорогою збірок, імпрез і завдяки своїй національній свідомості, добрій волі, посвяті свого часу і особистих вигод.

10-ий відділ СУ ставить нас перед доконаним фактом. Він доказує, що кожна організація на терені ЗДА може зібрати по 100 дол. на потреби УККА.

Нарікаємо, що збірка національного датку не йде як слід, бо бракує збірщиків, немає „перепису населення", ніхто не приходить до філій УККА і не складає національного датку. Це правда.

Коли б організації взяли поважно всі наведені вище приклади і піднялися зібрати по 100 долярів на УККА, то кожний уповноважений, який має зібрати по 5 дол. на один з 20-х списків, стає автоматично збірщиком даної організації. Такий збірщик в засягу діяння своєї організації дійде й до тих, які ще ніколи не мали нагоди дати на національні цілі.

Збірка по одному або й менше доляру на список даної організації обійме ширший загал, і кожний напевно дасть бодай „відчіпного" доляра.

Такою акцією ми витягаємо нашу ширшу спільноту з маразму і пригадуємо їй, що кожний з нас є одиницею великого народу. Навіть найменший даток на УНФ, але від кожної одиниці української спільноти, є доказом, що ми сильні організаційно і духово.

Коли взяти під увагу, що в ЗДА начисляється коло 1,400 українських організацій, то вони легко можуть зібрати 140,000 дол. річно, не враховуючи сталих чи спорадичних платників. Я вірю, що і сталий платник причиниться до цієї акції, бо коли стає його на 10 дол., то він доложить напевно ще одного доляра, щоб тим самим організація могла зібрати 100 дол. і піднести фінансовий стан УНФ.

Ворог знає вартість України. Він кидає в бій з нами величезні суми. А ми?

СПОГАД

Дзижчать хрущі
 над клечанню густою,
А з луговини
 чути квакіт жаб,
Уп'явся в небо
 місяць, наче краб,
Розділений
 хмаринкою надвоє.

Та раптом пісня
 піднімає крила,
Така прозоро-чиста,
 як росінь,
У ній печаль
 всі радощі накрила
І гнів у ній
 зліта у височінь.

Невольники ідуть
 із колективу —
І політниці там,
 і косарі,
А коси,
 як шаблюки, у горі,
Немов до бою
 точені злосливо.

Голодним пісня —
 лиш одна розрада,
Що рветься з спраглих уст,
 немов набій.
Це тридцять третій
 у могилу пада
Мов кволий раб,
 позбавлений надій.

А я стою і пильно
 так дивлюся
У вічі смерти,
 що стоїть німа.
І наді мною хмари —
 білі гуси,
Байдужий місяць
 і важуча тьма.

Це тридцять третій.
 Цур йому лихому!
В моєму серці
 рік цей, як тавро...
Ще сонце підійде
 до мого дому,
Який мене чекає
 над Дністром.

В. ДУБИНА

Мілена Рудницька

БОРОТЬБА ЗА ПРАВДУ ПРО ВЕЛИКИЙ ГОЛОД

(2)

Два головні аспекти проблеми

Великий Голод і культурний світ... Яка хвилююча тема! В ній, мов у дзеркалі, відбивається большевицька звіряча жорстокість і нечуваний большевицький обман, бессердечність світу і лицемірство міжнародних взаємовідносин, шляхетні пориви одиниць і наше власне безсилля.

Коли вгризтися в цю тему, не дає спокою надокучливе питання: Чи можна було врятувати від смерти мільйони наших мучеників? Бодай частину їх? Якщо можна було, то чому цього не сталося? Хто в цьому винен?

Наша проблема має два основні аспекти. Перший — це питання про співвідповідальність цивілізованого людства за злочин винищення голодом кількох мільйонів українців. Чи великодержави могли вплинути на совєтський уряд і не допустити до катастрофи? Або чи могли бодай зменшити її розміри, рятуючи частину жертв від загибелі? Чому світ не поспішив Україні на допомогу?

Другий аспект, не менш важливий і повчальний, це питання про методи, якими послуговувалися большевики, щоб засекретити і згодом заперечити Голод перед світом. Чи і в якій мірі це їм вдалося? З чого більше дивуватися: з безпардонности і спритности большевиків, які обдурили світ, чи з безглуздого світу, який дав себе обдурити? А може річ не в сліпоті західніх держав, а в безпринциповості політики 30-ох років? Може світ знав правду про Голод, але прижмурював на неї очі, бо так йому було вигідно?..

Вивчення обох згаданих аспектів має не тільки історичний, але й гостро актуальний інтерес. Бо ще й сьогодні вільний світ схильний потурати большевицьким злочинам, ще й досьогодні брехня, обман і корупція належать до арсеналу метод закордонної пропаґанди СССР.

„Перекажіть світові..."

У книжках чужоземних авторів, які під час Великого Голоду побували на Україні, зустрічаємо раз-у-раз натяки на те, що український народ хотів, щоб світ знав про його трагедію.

Так, наприклад, американський журналіст і письменник Моріс Гіндус, до речі, натуралізований український жид і ентузіястичний прихильник Совєтського Союзу, якого в 30-их роках уважали в Америці за першорядного знавця совєтських справ, описує в книжці „Велика офензива" таку пригоду. В кінці літа 1933-го року, коли найгірше лихо вже минуло, він був на Полтавщині. В селі Р. селянка, з якою він заговорив на вулиці, запросила його до своєї хати, покликала сусідку, і обидві жінки, зачинивши двері на ключ, почали розказувати приїжджому чужинцеві, що витерпіло село і що витерпіли вони самі за останню зиму й весну. Розказували про жорстокості совєтських „ударників" при „викачуванні" хліба з села, про мандрівки селян за хлібом аж на Волгу, про масове вимирання населення. В розповіді українських селянок чітко відрізнено два світи: „вони" і „ми". „Вони", себто Москва, совєтські апаратчики, большевики; „ми" — це Україна, українське село.

Скінчивши розповідь, селянка сказала: „Може люди на світі нічого про це не знають. А ми хотіли б, щоб світ знав, як вони з нами поводяться. Перекажіть це світові. Скажіть, що ми — не куркулі, а бідні селяни, які тяжко процюють і не вчинили нікому зла. Нехай світ знає..."

А ось друга картина, змальована майстерно видатним англійським публіцистом Малколмом Маґґериджем у книжці „Зима в Росії". Уявний персонаж етюду, кореспондент великої англійської газети, попадає випадково в українське село. Він іде вулицями села і не бачить живої душі. Скрізь цвинтарна тиша, не чути навіть гавкання собак. Огорожі садиб розвалені, хати обдерті, шибки у вікнах розбиті, димарі не куряться. Якимсь несамовитим смутком і жахом віє від цього мертвого села. Звідкіля взялося серед таких урожайних ланів оце кошмарне село? — питає себе наївний чужинець. Яка жахлива катастрофа прогнала з нього все населення? Журналіст не знаходить відповіді на ці питання. Згодом він зустрічає чоловіка, що приїхав з міста відвідати батьків, але не застав їх уже між живими. Довідавшися, що чужинець є закордонним кореспондентом, відвідувач з міста каже йому: „Розкажіть їм за кордоном про це село. Змалюйте їм його. Скільки в нас таких сіл! Ніде нема ні скибки хліба. Всі пухнуть і вмирають". Він хвилюється і підвищує голос: „Скажіть їм за кордоном, щоб не купували наших харчів. Розкажіть їм, що Україна стала пустелею. Перекажіть їм, як ми страждаємо".

Українське село хотіло передати світові вістку про свою недолю. Чи сподівалося воно, що світ подасть йому помічну руку? Чи, може, не надіючись на порятунок для себе, все ж хотіло, щоб світ знав правду? Мабуть думало, що ця правда в дальшій перспективі принесе українському народові полегшення його становища?

„Що собі думає культурний світ?.."

Інакше схопив настрої українського селянства швайцарський турист Вальтер Айдліц, який вліті 1933-го року поїхав відвідати родичів у Басарабії, де жило багато швайцарських колоністів. Він був тільки по румунському боці Дністра, в селах і містечках прикордонної смуги; на Україну не міг пробратися. Після повороту до Швайцарії Вальтер Айдліц описав свою подорож у газеті „Ноє Цюріхер Цайтунг". Пише, як то він зайшов у басарабському селі Саба до хати тамошніх селян, щоб зібрати відомості, що діється по тому боці Дністра. В хаті застав господиню, віком і горем похилену бабусю, яка розказала подорожньому про долю своєї родини, перераховуючи всіх дітей і унуків, всіх братів, сестер і всіх їхніх дітей, що померли на Україні голодовою смертю. З усієї родини тільки вона одна залишилася жива. Згодом господиня змалювала картину тодішньої Одеси, де по завулках волочать важкі опухлі ноги винужденілі селяни, що примандрували за хлібом з довколишніх сіл, і падають безсилі під парканами.

Коли стара жінка скінчила свою розповідь, вона з трудом підвелася з стільця, сперлася руками на стіл, випростала згорблену спину і голосом докору, обвинувачення й гніву спитала приїжджого швайцарця: „Що собі, властиво, думає Европа?"

Що собі думала Европа, що собі думав культурний світ, увесь вільний світ поза кордонами Совєтського Союзу, коли на Україні мільйони людей умирали голодовою смертю? Що казав на це світ і, головне, що він робив, щоб відвернути голодову катастрофу, або бодай зменшити її наслідки? Яка була його постава, продиктована гуманними почуваннями й політичним розумом, яка була реакція цивілізованого людства на цей небувалий в історії злочин?

Докірливий запит басарабської селянки стосується в першу чергу до тих українців, які під час Великого Голоду жили по цей бік ризького кордону. Що робили 25 років тому українці поза межами Совєтського Союзу, і чи зробили вони все, що було в їхній силі, щоб урятувати вмираючих з голоду братів?

ШИКАҐОВСЬКА ХРОНІКА

День Українського Народного Союзу

відбудеться цього року заходомОкружного Комітету Відділів і Дому Відділів УНСоюзу. Імпреза відбудеться в городі парохії св. о. Николая на Гігінс Ровд. В програмі є намічені спортові ігрища і вибір королеви популярности. Промовцем буде головний секретар УНС д-р Я. Падох. Неділя 20-го липня буде першим поконвенційним днем в життю УНСоюзу шикаґовської округи, в якому возьме участь великий збір людей і де буде виголошена програмова промова відносно дальшої діяльности Союзу.

Купно Пластової Оселі

біля туристичного міста Висконзін Делс, в стейті Висконзін, є тим правильним шляхом, яким повинні йти батьки, що дбають про своїх дітей. Бо „в здоровому тілі здорова душа" є не лише звичайним сокільським окликом, але глибокою правдою з медичного, психологічного і іншого боків.

На процу до Люрду

виїде незабаром численна група шикаґовських прочан, між ними теж велике число союзовців. Не бракує між ними й жінок, бо зі Сестрицтва Благовіщення 125-го Відділу УНСоюзу їде предсідниця, пані Гриньків, і пані Плитяк.

Остання імпреза В. Авраменка

дуже успішна, є доказом, що українські танки ще дальше притягають людей. Імпреза дала 1,000 дол. чистого доходу. Вдоволені були люди і Авраменко, який зараз виїхав до Луїзіяни з нашим д-ром Сасом - Яворським серед американців слави добувати. Американці дуже одушевляються трупою танцюристів Моісеєва то може й Авраменко навчить їх по нашому танцювати.

Іван Фенчин

бувший управитель Пенсилвенія Готелю в Ню Йорку (тепер Статлер) живе тепер в Шикаґо і є управителем величезного готелю Морісон. Був час під час війни, що нелегко було дістати приміщення в готелю. Армія була перша а її потреби були кольосальні, коли зважити що з синами, які відїздили до Европи на фронт, приїздили прощатися батьки, жінки й дівчата. Завдяки п. Фенчинові українці все мали запевнені місця для своїх справ в Пенсилвенії. На мої руки вплинуло запрошення для головних урядовців УНСоюзу нашого міста прийти до нього в гості. Запрошення дуже радо використаємо, бо таке є бажання нового управителя Морісону.

Інсталяція головного контролера Петра Пуцили

відбулася у нас в Шикаґо-Південь в суботу 28-го червня. В Народ. Домі зібралася група запрошених гостей на те, щоб привітати нового контролера з його вибором, забавитися і побажати йому успіхів. Названо це скромно інсталяцією і було це для нього несподіванкою. Вечером проводив Петро Савчак, секретар 35-го Відділу УНСоюзу. Було кілька промовців, які вказували теж на ті обов'язки, які є зв'язані з вибором головного урядника. В дружній атмосфері перебули гості аж до пів до другої години. Такого роду імпрези є побажаним розголосом імени УНСоюзу а рівночасно єднають людей та гуртують до спільної праці.

Гарячка купівлі домів

головно збоку новоприбулих, зменшилася в нашому місті до мінімума. Дармують і крізь вікна заглядають наші ріл-естейти, бо т. зв. рецесія настрашила таки добре наших людей. Бо виглядало воно зовсім добре. Чоловік і жінка працюють, діти до школи, а стара бабця біля дому і за куховарку. Рати на хату легко було сплачувати, оставали ще гроші на потреби домашнього вжитку і авто. Здавалося — ідилля. Тим часом безробіття хвилево припинило цей ідилічний стан. Зредуковано жінку, стратив працю і чоловік. Минають місяці і рати на дім, авто і т. п. накопичуються. А як дім не приносив грошей принаймні на сплату себе, коли ціна була висока й рати більші як дохід з чиншу, приходила катастрофа. Були в нас на тому тлі випадки самогубства молодих людей, спричинені реальностевими, н е с о в і с н и м и аґентами. Вони відійшли, бо не могли собі дати ради з довгами, а яку раду дасть собі вдова з сиротами?

На вакації до Шикаґо

приїхали кільна молодих людей з Польщі. Я мав нагоду говорити з ними. Просили мене не подавати їх імен до преси, бо як давали візу і як виходили з корабля, мали гострий наказ не говорити. Один з них живе у Варшаві ще від часу повстання генерала Бора-Коморовського. Розказує, що приватної власности в Польщі нема, по приході до влади Ґомулки стало легше жити, але дальше небезпечним є признаватися до українства. Зрештою уряди не признають в Польщі українців. Пашпорт в трьох мовах, крім польської, ще французька та російська. Нема в ньому питання релігії і національности, нема білого орла і Польща називається тепер Річпосполита Людова. На Західню Україну можна виїхати на відвідини, але населення зубожіло так, що нема грошей на подорож.

Інж. Петро Головатий

був центром овації шикаґовських великих газет, зокрема „Шикаґо Дейлі Нюз". На знимці він посередині розмовляє і жестикулює та відповідає репортерам, які присікаються до нього. Біля нього сталевий магнат Раєрсон. Наш земляк, що працює для сталевої індустрії в Ґері, Індіяна і є союзовцем, їздив з 19-членною американською делеґацією на одномісячне турне по сталеварнях СССР. Раєрсон заявив, що в СССР помітний поступ в сталеварній індустрії. Бракує там доброго транспорту, дрібних машин для заощаджування людських рук. Про Америку і наші досягнення там мало знають і думають, що вони випередили весь світ.

Учительська Громада

підготовляє історію української громади нашого міста. Треба сподіватися, що шикаґовська історія буде цікавіша і обширніша як історії Ню Йорку і Филаделфії, які вже вийшли. На те треба часу і хоч в Америці є всього досить крім часу, то на те нема ради. Не треба спішитися з історією і не зачинати її від себе. Учительська Громада в нашому місті має добре ім'я, добрих працівників і добрим ділом може увіковічнити своє ім'я. Історик має підхопити великі речі, а малі самі собою пов'яжуться. Треба часу на призбирання матеріялу.

Д-р Володимир Оренчук

відомий в Шикаґо з своєї громадської і союзової активности покинув наше місто і переїхав до Санта Кляра в Каліфорнії, де дістав посаду бібліотекаря при університеті, як теж лектора з ділянки бібліотечного діла. Д-р Оренчук нерадо покидав наше місто, де він зжився з людьми, але справа праці, яку він любить, як теж його амбіції бути ще в Америці адвокатом вирішили в користь Каліфорнії. Працювати для громади гарна річ і багато наших інтеліґентів старої і нової еміґрації змарнувалися і постарілися, а в час не подбали, щоб перешколити себе для Америки. Так й відійшли від нас незамітно. Не їх вина, бо не можна на старші літа для громади працювати і студії нострифікувати. Відтятий від українства д-р Оренчук напевно свого доконає. Він є теж здібним журналістом, останньо під час конвенції УНСоюзу в Клівленді був редактором „Конвенційних Вістей".

Цікавий історичний документ

дістався мені в руки в часі конвенції УНСоюзу в Клівленді. Делеґат з Рачестеру п. Ґурянський дав мені документ, задатований 8-го жовтня 1922 року. З нього видно, що в Ню Йорку існувало тоді Товариство Української Молоді — Юкрейнієн Янґ Мен енд Вімен Асосієйшен. Ім'я організації беру з бланкету документу. В екзекутиві того студентського товариства тоді були такі люди: Богдан Каштанюк, Ольга Кирчів, Осип Білоґан, Вол. Попович, Григорій Герман і Вол. Ярема. Подано згідно з оригіналом, без поправок. Документ цей звучить так: Високоповажаний Пане Ґурянський, цим залучаємо адресу студента Степана Куропася, котрому Ви (УНС) післали підмогу на три місяці. Вкоротці він Вам надішле посвідку і свою докладну адресу. Ми подаємо адресу студентської організації, до котрої він належить і котра передасть йому Вашу почту. Дякуючи Вам за дотеперішню підпомогу, остаємося з високим поважанням. За тов. Упр. Молодежі, В. О. Каштанюк, голова, Волод. Попович заст. секр. На документі видніє ще корпораційна печатка і адреса студентської орган. „Цедус„ в Празі.

Не хотів я цього сказати шановному п. Ґурянському з Рачестеру, але тепер хочу ствердити, що я дуже вдячний Відділові УНСоюзу в Рачестері за добру волю помогти мені фінансово під час студій в Празі, як теж хотів ствердити, що неіснуюче вже товариство Української молоді, душею якого був сл. п. Гр. Герман, мало добру ціль. Члени УНСоюзу від початку існування організації все були першими в несенні помочі Україні і всім її потребам до студентів включно. Не сумніваюся, що Рачестер і Ню Йорк добре діло зробили і підмогу мені вислали. Я однак жадної підмоги від „Цедуса" в Празі не одержав і документ, який мені передав п. Ґурянський, був для мене новинкою.

Дзєннік Шикаґовскі

проливає сльози в обороні переселених лемків. Шасопис твердить, що т. зв. Польска Людова терором створила на території Поморя польські Воркути, куди переселили сто тисяч українців-лемків за те, що вони вбили комуністичного генерала Сверчевського. Куди кращою була т. зв. фашистівська Польща, каже часопис, бо за вбивство Голуфка чи Перацького не виселено ні одного українця. Треба направити кривду, бо кілька мільйонів українців на східніх кресах Польщі не допустять до такої кривди. Замало є позволити українцям на видавання газети „Наше Слово"' і на кількадесять порядних господарств на границях Одри і Нісси, треба їм привернути Горлиці, Сянок, Устрики, Любачів, Грубешів. Так пишуть поляки і оправдують українців, коли вони криваво розправлялися з поляками, бо це була відплата за пацифікацію генерала Складковського.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Картерет, Н. Дж.

Праця в українській громаді

18-го травня відбувся в українській православній громаді День Матері, який із особливих причин був на тиждень спізнений. У церкві відправлено молебень за здоров'я живих і поминальне Богослуження за померлих матерей з відповідним словом священика. По полудні в авдиторії Українського Громадського Осередку школярі Недільної Школи під проводом пані Катерини Симчик виступили в програмі співів, деклямацій і танків на честь матерей. Народу було багато. Зворушливі були деякі жести, а саме, коли школярі присвятили одну пісню й деклямацію пам'яті пок. Ірини Гундяк, що впродовж п'яти років була управителькою Недільної Школи, а відтак кожній приявній мамі вручили живі квіти. Додатнє було те, що в короткому часі дітвора під рукою пані Симчик зуміла належно приготовитись до програми і виконала всі точки бездоганно. Відмітне — що школярі не виступили з українською піснею та деклямацією, і на це громада, а зокрема батьки повинні звернути увагу.

15го червня було закінчення шкільного року в Недільній Школі, яке відбулось урочисто тому, що разом з тим відзначено День Батька. В церкві школярі й батьки приступили до св. Причастя. Було їх так багато що причащали два священики, місцевий парох о. Іван Гундяк і о. Петро Мелех Ця молитовнотаїнственна спільність теж зворушила багато сердець. Зараз після Богослужби школярі і батьки перейшли до авдиторії Осередку, де Тов. Св. Анни приймало їх сніданком Після благословіння дарів, за сніданком головну промову мала панна Єлисавета Дичко, учителька Публічної Школи в Ню Йорку. В промові вона звернула увагу на значення Дня Батька і на поступ, зроблений дітворою в Недільній Школі. Говорила так інтересно, що дітвора слухала її слів з великим захопленням, яке, очевидно, поділяли й приявні старші громадяни. В нас введено звичай, що на закінченні шкільного року маємо промовця з-поміж вихованих в Америці професіоналістів, щоб і цим дати поштовх дітворі пнятись до різних професій. Цього року, як завважують учителі Недільної Школи і членки Товариства Опіки над нею, промова нашої Гості була справді незвичайна своїм змістом, методою і виголошенням.

Пані Катерина Симчик, що керувала програмою, вручила пам'ятні дарунки учителям Недільної Школи, яких у нас є дев'ять. Пані Анна Трух, управителька Недільної Школи від березня ц. р., роздала нагороди учням, починаючи від тих, що не опустили більш трьох днів науки. Ці нагороди призначено для сорок дітей; з цих десятеро, які не опустили ані одного дня, отримали додатково нагороди, які в нас називають тепер „Фадер Джан аворд". Двом школярам, на основі іспитів, припала особлива нагорода, а це одномісячний побут на Союзівці в Кергонксон, Н. Й., і участь в курсах українознавства, що відбуваються з рамени УНСоюзу. Товариство Св. Анни дало таку нагороду Надії Нартович, а Чоловічий Клюб Св. Димитрія Ришардові Гарров. Товариство Опіки над Недільною Школою дало в нагороду, теж на основі відбутих іспитів, чотирьом школярам — Розмарії Симчик, Катерині Гарров, Ришардові Филлипс і Робертові Лещику — а це однотижневий побут в літній оселі УРСоюзу в Глен Спей, Н. Й. В зв'язку з цим о. І. Гундяк звернув увагу батьків на потребу й обов'язок самим належати і дітей своїх вписувати до українських братських організацій, бо це є велика спадщина наших піонерів, яка помножується числом членів і надбаннями і свідчить, що ми не якісь бездомні безбатченьки, але діти великого і славного українського народу і мусимо бути горді на його досягнення. Треба відмітити, що, крім шолярів, які своїм поступом у науці добули стипендії на курси українознавства і побут на вакаціях в літніх оселях, ще й інші школярі стараються поїхати туди на кошт своїх батьків. А є ще й такий один школярик з недавно прибулих, що зумів продажжю газет зібрати собі стільки капіталу, що ним сам оплатить свої вакації.

Молитовним спомином в неділю 25-го травня в церкві ми згадали сл. п. С. Петлюру та мільйони дітей безталанної України, виморених 25 років тому жорстоким червоним людомором. Зібрані під час Богослужби пожертви в сумі 20 дол. відіслано до Українського Конґресового Комітету на його дальшу працю. Тут знов треба підкреслити, що сумно вражає той факт, що ті, хто повинен, не підготовили відповідного концерту, як це пляновано. І цей недолік громада певно зуміє направити.

В Харитативній ділянці, як кожного року, наша громада складає пожертви на Американський Червоний Хрест, фонд лікування дитячого паралічу, місцеву організацію Першої Помочі в нещастях та інші добродійні установи. Зокрема, в цьому році переведено збірку пожертв на лікування хворого Архиєпископа Ігора, відсилаючи понад $40 до комітету, що його очолює Архиєпископ Паладій.

Тепер громада приготовляється до своїх підприємств, між якими на першому місці Український День 31-го серпня, щоб придбати засоби на невідкладні потреби.

Н. К.

Амстердам, Н. Й.

Загальні Збори Відділу УККА

В дні 14-го червня відбулись 8-мі з черги Звичайні Річні Загальні Збори місцевого Відділу УККА, в яких взяло чисельну участь місцеве громадянство, та позамісцеві гості сусідніх громад.

Збори ці замітні тим, що на прохання місцевого Відділу Централя вислала свойого делеґата в особі п. д-р Шандора.

Збори відкрив голова Відділу проф. С. Гнатківський, привітав приявних та делеґата Централі і подав денний порядок нарад, який принято без змін. Після вибору Президії, предсідник п. М. Бучак попросив делеґата Централі до слова, який виголосив цікаву доповідь на тему: „Наші завдання в світлі міжнародних подій'. Доповідь була на високому рівні, виголошена з гарною красномовністю та глибоко лягла в серця приявних. Шановний доповідач яскравими фактами насвітлив наші успіхи і невдачі в минулому і сучасному на міжнародній політичній площині, підкреслив, як важких потрібно зусиль, щоб відбивати зазіхання наших сусідів на корінні Українські землі. Подав напрямні, в який спосіб збивати ті фальшиві твердження, та пропаґувати правду та наші справедливі змагання і стремління до осягнення найвищої мети. Всяка робота вимагає не лиш моральних, але й матеріяльних засобів, тому українська спільнота мусить їх дати, бо на ній тяжить цей обов'язок перед Богом і Батьківщиною.

Доповідь викликала глибоке враження у приявних. Після неї розвинулась дискусія, в якій дискутанти висказувались про заторкнені справи, та підчеркали, що таких доповідей треба більше й частіше, а це дасть позитивні наслідки. Всі присутні о д н о г о л о с н о ствердили, що Національний даток являється одинокою матеріяльною базою, і від неї залежать успіхи в праці УККА.

Приступлено до обговорення справ, обнятих денним порядком нарад. Звіти з минулорічної діяльности складали: голова, культурно - освітній референт, скарбник, та голова Контрольної Комісії. Кождий звітодавець подавав подрібно, що зроблено у звітовому році, надмінюючи, що найслабшим вислідом праці є малий вплив національного датку, то є 29 осіб на терені громади вплатили національний даток за 1957 рік, в порівнянню з минулим роком на 100. долярів менше. Над звітами передено коротку дискусію та уділено абсолюторію уступаючій екзекутиві, з малими змінами перевибрано екзекутиву Відділу на біжучий рік.

В кінцевій точці нарад поодинокі бесідники висказували свої внески й побажання, між якими замітним був дезідерат п. М. Свідерського, щоб Централя скликала районові наради поблизьких Відділів УККА, на яких можна було б обговорити плян праці і дії на місцях, а це у великій мірі причинилося б до усішного завершення праці.

По вичерпанню порядку нарад предсідник замкнув Збори, подякував за численну участь та завізвав до напоглегливої праці для добра Українського Народа.

Еґзекутива УККА в Амстердамі, Н. Й.

Короткі Вістки

● На Кипрі від останнього четверга до суботи грецькі і турецькі терористи вбили 15 осіб обох національностей, в тому числі грецьку монахиню й монаха.

● Альжирські партизани перевели в укріплених гірських позиціях розмови з американпозиціях інтерву з американським кореспондентом Майкелом Джеймсом із „Ню Йорк Таймсу", щоб за його посередництвом заперечити французькі повідомлення про те, начебто в альжирській повстанській армії настало відпруження і занепала дисципліна. Альжирські партизани все ще мають надію завдати французам такої самої поразки, якої зазнали вони в індокитайській фортеці Дієнбієнфу в 1954 році. Проте, як стверджує згаданий американський журналіст, арабські партизани розпоряджають, як найважчою зброєю, тільки 81-мм мортирами і зовсім не мають літаків.

● У Лондоні американський співак-мурин Пол Робсон, відомий з своїх комуністичних симпатій, відмовився відповісти журналістам на запити, як він відноситься до комуністів і чи належить до комуністичної партії. Державний департамент відмовлявся дати йому пашпорт, але мусів зробити це після того, як Найвищий Суд ухвалив, що партійна приналежність не може бути причиною відмови у видачі пашпорту. Робсон заявив, що запити англійських журналістів є „персонального характеру і „не делікатні".

● З наказу йорданського короля Гуссейна, напередодні вибуху революції в Іраку, заарештовано 60 старшин включно з командантом королівської ґвардії полковником Раді ель Абдуллахом, які змовлялися на життя короля. Подібними рішучими заходами 21-річний енерґійний король зліквідував змову проти режиму в квітні минулого року.

ЖИТТЯ І ДІЛА БАГАТІЇВ

(Закінчення зі стор. 2)

Найбільше болить багатіїв високої кляси свідомість, що їх люблять і шанують заради їхнього багатства. Деколи вдаються вони до найбільшого дивацтва, щоб купити собі любов у інших. Деякі з них, ідучи в гості не беруть з собою ані сотика в кишеню. Деякі „жебрають" по кілька долярів у приятелів, щоб заплатити квиток до театру. Один багатій замовив собі убрання без кишень, хоч любив багато їздити по світі. Хто платив його рахунки, питає автор статті в „Космополітен"? Кожний, хто хотів його пошанувати, як добру людину... Інший мільйонер ніколи не купував папірос, а завжди просив закурити у друзів, щоб таким способом здобути собі їхню прихильність. Найбільше, чого бояться мільйонери, це — одруження і взагалі жіноцтва, — пише цей журнал. Там вони найбільше тратять грошей і... голову. Тому десятими дорогами обминають це „лихо".

Багато терплять і розчаровуються через своє багатство жінки багатіїв та незаміжні доньки. „Якою я справді була б для мужчин, запитують вони себе самих в душі, якби не мої мільйони?.." Або: „чи мій милий любить мене, чи мої гроші?" З тих причин дівчата з цього середовища одружуються здебільша з такими самими ж, як і вони. Інакше може прийти до розчарування, навіть трагедій у подружжі.

Деякі з-поміж багатіїв, щоб „вийти з себе", стати „порядною людиною", ідуть на дорогу справжньої самопосвяти та геройства. Наприклад, Меллон, за намовою відомого філянтропа-вченого, д-ра Швайцера, став лікарем і заснував для убогих тубільців на Караїбському морі шпиталь. Одна студентка каледжу, дочка багатія, сама собі шила все вбрання, щоб могти потім сказати: „Тепер я є собою! Сама себе вбираю, а не купую готове за батькові гроші". Джан Д. Рокфеллер IV на час студій у Токійському університеті змінив своє прізвище, щоб краще почувати себе серед студентів.

Знані багатії-філянтропи, пише журнал, не розкидали грошей безконтрольно. І тут критерієм їхніх благородних діл був лише „бизнес", але вже не для себе самих! Вони давали гроші, але уважно і обачно, інтеліґентно. А. Карнеґі, а за ним багато таких, як він, додержували правила: не важно хто хоче грошей, але важно кому їх дати! Коли Форд дав 50 мільйонів долярів на платні для вчителів і 20 мільйонів на високошкільні стипендії, головним ділом у нього було — не формальність з підписуванням чека на цю суму (сама пожертва, ідея її), але припильнування справи: як і кому все те дати. Окрім відомих великих фундацій, як Форда, Рекфеллера, Карнеґі та інших, існують у ЗДА 7,300 менших фундацій, переважно тих менших „риб". Один з таких „малих" фундаторів, нафтовий мільйонер з Тексасу, Р. Кулен, роздав на добродійні цілі впродовж свого життя двісті мільйонів долярів. При тому він одверто казав, що робив це із „низького себелюбства", щоб радіти самому із своїх діл. А ми скажемо услід за ним: дав би Господь і нам якнайбільше таких „себелюбів"...

А. Ч.

Сенат прийняв законопроєкт про нові атомові проєкти

Вашингтон. — Під час сесії 15-го липня ц. р. Сенат прийняв законопроєкт про асиґнування 386,679,000 долярів на реалізацію нових атомових проєктів і переслав прийнятий законопроєкт для узгіднення з палатним законопроєктом на спільній сенатсько-палатній конференції. Затверджена Сенатом сума є двічі більшою ,як її вимагав уряд, й ухвалено її, не зважаючи на спротив президента Айзенгавера, висловлений у його листі до Конґресу. Позицію уряду в цій справі пробували обстоювати деякі з республіканських сенаторів, але вони успіху не мали, бо більшість Сенату, в тому і демократи і республіканці, заявилися за асиґнуванням більшої суми на атомові досліди і проєкти. Всі доповнення і поправки, які мали на меті зменшення встановленої в законопроєкті суми, були відкинуті і законо проєкт був прийнятий без будьяких поправок.

Законопроєкт про реорганізацію Пентаґону передано під розгляд Сенату

Вашингтон. — Сенатська комісія для справ збройних сил закінчила працю над пляном реорганізації департаменту оборони і командування збройних сил ЗДА і після проведення деяких змін у справах, що викликали були гостру реакцію президента Айзенгавера і секретаря оборони МекЕлроя, цей плян у формі законопроєкту передано під розгляд Сенату. В опрацюванні пляну сенатська комісія не придержувалася рекомендацій Пентаґону, але ж провід її і члени думають, що плян комісії не викличе надто поважних застережень і що на нього погодяться і Президент і Пентаґон. В основному закон передбачає збільшення уповноважень і компетенцій департаменту оборони в справах нуклеарної зброї і міжпланетних летів й уніфікації командування американських збройних сил під час воєнних дій.

Заходи голови ВО УНРади по повороті до Мюнхену

По повороті до Мюнхену голова ВО М. А. Лівицький, крім участи в засіданнях ВО і Президії УНРади, відбув розмови з представниками різних політичних груп, а насамперед відвідав голову УНРади І. П. Багряного в Ульмі, складаючи йому звіт про заходи пророблені в ЗДА і Канаді. В Ульмі М. А. Лівицький відбув зустріч з головою СЗСУ-СП В. А. Доленком. В Мюнхені М. А. Лівицький відбув зустріч з головою ПУН полк. А. Мельником, що відбулася в присутності інж. О. Бойдуника, а також мав зустріч з головним редактором „Сучасної України" В. Стаховим. Голова ВО взяв участь у трьох засіданнях мюнхенської Контактної Комісії Паризького Бльоку та відбув зустрічі з різними чужинецькими діячами. 24 червня М. А. А. Лівицький виступив з доповіддю в німецькій мові про свої спостереження з подорожі до ЗДА і Канади на зборах під головуванням адвоката д-ра Фрідріха Редера з Европейської Унії перед німецькою авдиторією та представниками різних сателітних народів і членами Паризького Бльоку. Дня 28-го червня голова ВО виголосив німецькою мовою привітальну промову від Паризького Бльоку та від ВО УНРади до кількох сот мусульман, що живуть в Мюнхені і зійшлися були з нагоди їх великого релігійного свята Байрам.

Панамські студенти демонстрували проти д-ра М. Айзенгавера

Панама. — В понеділок 14 липня ц. р. перед американською амбасадою відбулася демонстрація панамських гімназійних учнів і студентів, які несли транспаренти із написами „Панамський канал для панамців", „Мілтоне Айзенгавер, вертайся до ЗДА" та ін. Демонстрація, в якій взяло участь 100 юнаків, відбулася спокійно, без будь-яких інцидентів. Будинок амбасади охороняли з'єднання американської морської піхоти. Під час демонстрації д-ра Мілтона Айзенгавера не було в амбасаді, бо він разом з американським амбасадором Дж. Ф. Гаррінґтоном відбував інспекцію улаштувань Панамського каналу. Не діждавшися повороту д-ра М. Айзенгавера, демонстранти розійшлись. В журналістичних колах Панами здогадуються, що панамський уряд мав домагатися від американської делеґації згоди на вивішення панамського прапору над Панамським каналом і на введення в Панамі еспанської мови, як урядової.

На Кипрі далі шаліє терор

Нікозія. — Не вважаючи на дуже гострі розпорядження англійського губернатора Гю Фута — продовжується терор турків супроти греків, греків супроти турків і обох тих підпільних націоналістичних організацій — проти англійців. Протягом останніх 5-ох тижнів згинули таким чином 53 особи. Єдиним успішним засобом проти хвилі актів індивідуального терору є поліційна година. Коли в Лімассолі перервано поліційну годину, яка була проголошена на протяг 24-ох годин, на дві години, щоб уможливити людям закуп харчів, то зараз у першій пів годині вбито одного грека й підпалено кілька домів. Турецька підпільна організація розкинула летючки, в яких заповідається, що „до цього часу ми вбивали тільки тих греків, які були нашими ворогами, — надалі будемо вбивати всіх греків". Губернатор Фут заборонив був автохтонним грекам і туркам користуватись протягом 48 годин будьякими засобами міської і міжміської комунікації. Таким чином поїзди і автобуси цілком опустіли. Губернатор, грецький посадник міста Нікозії і турецький провідник сприлюднити спільний заклик до припинення актів терору, але він не мав найменших позитивних вислідів.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Друга Виставка Жіночої Мистецької Творчости** відбудеться в часі між 12 і 26 жовтня ц. р., в Ню Йорку. Організує її 64-ий Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку. Крім образотворчого мистецтва і скульптури, відбудеться теж виставка творів сучасних українських письменниць.

● **Ія Мацюк,** українська співачка в Бразилії, що відбула недавно низку концертів в українських осередках ЗДА і Канади, виїжджає в останніх місяцях цього року теж і до Европи, де виступить зі своїми концертами в Мюнхені, Відні, Парижі, Мадриді і Лондоні.

● **Євген Деслав**, український кінорежисер у Ніцці, знайшов і купив музичний архів українського композитора Федора Якименка. Досі українські музикознавці, як Нижанківський, Варета та інші вважали, що Якименко лишив 180 творів, кількість композицій на українські теми взагалі не була відома. Знайдені матер'яли свідчать, що спадщина Якименка складається з 355 творів, 93 з яких є на українські теми. Серед цих 93 творів є 5 великих українських балетів. Крім архіву Якименка Євген Деслав придбав у місяці червні дві цінні українські збірки: дипломатичну збірку відомого перед другою світовою війною українського дипломата, яка складається з численних дипломатичних нот, меморандумів, меморіалів: УНР, ЗУНР, закордонного центру УНР та Карпато - Український пресовий архів (вирізки з світової преси, статті, фота, книжки, документи).

● **Об'єднання колишніх репресованих українців під совєтами — „ДОБРУС"**, Філія в Шикаґо, посвятило в дні 6-го липня ц. р. свій власний прапор. Посвячення довершив папарох церкви св. Софії Впр. о. Литваківський після св. Літургії. Потім у парафіяльній залі відбулось прийняття, поєднане з мистецькою частиною.

● **На Міжнародному Форумі Кіно-Фестивалю в Берліні** був показаний фільм українця-режисера Євгена Деслава „Фантастична Візія". В дискусії після проєкції фільм був визнаний, як велике досягнення світової кінотехніки 1958 року.

ВСЯЧИНА

Лікар - гіпнотист обіцяє людям 250-річне життя.

Лондон. — Голова Британського Товариства Лікарів-Гіпнотистів д-р С. Дж. Ван Пелт надрукував статтю в Британському Журналі Лікарського Гіпнотизму, в якій твердить, людина може жити навіть 250 років, якщо тільки матиме інтенсивне зацікавлення своїм життям та бажання довго жити. Він твердить, що і те і те можна спричинити в людині постійним вмомлюванням в неї, що вона має довго жити, це значить, що до довговічности веде гіпноза. Д-р Пелт твердить, що між довговічними, що мають понад 100 років, стрічаємо часто таких, що довго живуть внаслідок гіпнози. Одним словом, цей лікар каже, що всі ті часті тіла, від яких залежить довге життя, можна при допомозі гіпнози змусити до довгого життя. Отже гіпноза може дозволити чоловікам жити 250 років, а жінки „тільки" 200.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ПАТЕРСОН, Н. Дж. — Місячні збори „Тов. Шевченка", Відділ 64, відбудуться в суботу 19 липня ц. р., о год. 7:30 веч., в домі Винярського. Просимо всіх прийти на збори. — І. Бурний, секр.

ПАСЕЙК, Н. Дж. — Управа 42-го Відділу ім. Т. Шевченка, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу 19-го липня ц. р., о год. 7:30 вечером в УНДомі при 237 Говп Евню. На збори просимо прийтив сіх членів, бо є важні справи до полагодження. Вже є дивіденди (чеки) і кожний член повинен їх собі забрати на зборах. Приведіть на збори нових членів, щоби їх вписати до УНСоюзу, є вже нові роди обезпечевених грамот. — В. Марущак, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, Відд. 8, повідомляє своїх членів, що збирання місячних вкладок буде в неділю, 20го липня ц. р. в залі Клюбу під ч. 13 Вашингтон вул., о год. 2-ій по пол. Просимо не забути, що за часопис 15 центів є в розметі. Принимаємо нових членів без вступного. — В. Мандзій, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. — Відд. 372 ім. І. Франка, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 19-го липня ц. р., о год. 7.30 веч., в залі Іґл Голл 210 Чорч Стр. Проситься всіх членів прибути на ці збори численно , а довгуючі члени, хай вирівняють свої залеглості. — Ю. Лонишин, рек. секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 342, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 20-го липня, в годині 2-ій по полудні в залі церковній. Проситься усіх членів зійтись на означений час. Також буде роздача дивіденди. — Гр. Волянський, предс., Н. Кіра, кас., І. Маркович, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. — Піврічні збори Тов. „Запорозька Січ", Відд. 206, відбудуться в неділю 20-го липня ц. р., в парафіяльнім домі при 74 Черрис Евню, в год. 1:00 по полудні точно. Обов'язком кожного члена є прибути на ці збори, бо будуть важні справи до обговорення і до полагодження, як також звіти уряду і контролі за перший піврік. На тих зборах будемо роздавати членам чеки - дивіденди від УНС за 1958 рік. Пригадуємо членам вирівнювати свої місячні вкладки точно кожного місяця найдальше до 25-го, ті що спізнюються кожного місяця будуть суспендовані. — В. Киндефорський, предс., І. Кокольський, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. — Піврічні збори Т-ва „Запорожська Січ", Відд. 234, відбудуться в суботу, дня 19-го липня ц. р., о год. 7:30 веч., в УНДомі. Буде звіт Управи за минулий півріч, як також з огляду на малу скількість членів на попередніх зборах, звітування з 24-тої Конвенції відбудеться на цих зборах. — І. Іваник, фін секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Місячні збори членів Братства св. Юрія, Відд. 239, відбудуться в суботу, 19-го липня ц. р., від год. 5-тої до 7-мої веч., в домі Укр. Амер. Горочан при 847 Н. Френклин вул. Хто ще не отримав чеківдивіденди, може отримати підчас зборів. — Д-р В. Галан, предс., М. Ковальчук, секр.

ОЛИФАНТ, Па. — Тов. Згода, Відділ 410, повідомляє своїх членів, що дуже важні збори відбудуться у неділю, 20 липня ц. р., зараз по великій Службі Божій, у Шкільній Авдиторії. Просимо, щоби кожний член явився, бо маємо важні справи до вирішення, як також Делеґати здадуть звіт з Конвенції. — Гр. Костик, предс., А. Тарас, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Тов. „Черноморська Січ", Відд. 14, подає до відома, що місячні збори відбудуться в середу, 23 липня, в год. 8 веч., в Січовім Домі при 5008 18 Евню. Проситься прибути на збори та вирівняти місячні залеглості. По зборах можна дістати чекидивіденди. — Управа.

ТАРЗАН, ч. 4093. Правда ранить.

У селі Скелясте, куди занесено Тома Кейсі, кожний відітхнув з полегкістю, коли побачив, що старий чоловік опритомнів. — Як ся маєте? — запитав його Тарзан.

Глибокий біль відбився в очах Тома. — Та добре, — сказав він тихо. — Я тільки не можу повірити, щоб Джім...

— Ви мусите дивитися правді в очі, — сказав спокійно мавполюд. — Він не тільки задумував убивство, але, я певний, спричинив також катастрофу літака!